

CONCEV

1931

1932

Vsebina devetega zvezka.

	Stran
1. Francè Podrekar: Majski večer. Risba	217
2. Manica Komanova: Orgelce	218
3. V. B. Radoš: Binkoštni običaji na Poljskem	219
4. Dr. Fr. Zbašnik: Mačka in miš, pa pes in mačka	220
5. Dr. Roman Savnik: Jugoslavija in njene sosede 6. Avstrija	223
6. Muha v palači. Ruska pripovedka	225
7. Ivan Albreht: Ciganska. Pesem	226
8. Marija Grošljeva: Bobi Nespodobi, začarani pes. Ilustrira E. Justin	227
9. Največja in najmanjša ura	228
10. Danilo Gorinšek: Sam se je ukanil. Francoska pravljica	228
11. O mamutu	229
12. Venceslav Winkler: Valptov bič	230
13. Hitrost v živalstvu	232
14. Ferdinand Ossendowski: Življenje in prigode male opice. (Dnevnik šimpanzke „Kaške“) Iz poljščine prevaja dr. Rudolf Molè, ilustrira Mirko Šubic	233
15. Fran Rož: Sin bo kmet. Pesem	237
16. Razvedrmo se! Naše uganke. Rešitev in rešitelji. Obratnice.	238
17. Kako rišejo „Zvončkarji“	239
18. Iz mladih peres. (Prispevki „Zvončkarjev“)	240
19. Kotiček gospoda Doropoljskega	Tretja stran ovitka.
20. Stric Matie — s košem novic	Četrta stran ovitka.

Pokažite in priporočajte „Zvonček“ svojim znancem! Nabirajte pridno listu novih naročnikov! Čim večji bo krog „Zvončkarjev“, tem lepša in obsežnejša bo vsebina našega lista.

»Zvonček« izhaja med šolskim letom v zvezkih vsak mesec in stane v naprejšnjem plačilu za vse leto 30 Din, za pol leta 15 Din, za četrto leta 7-50 Din. Posamezni zvezki po 3 Din.

Uprava »Zvončka« je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6, Učiteljska tiskarna. — Na ta naslov pošiljajte naročnino in reklamacije!

Na naročila brez istodobno vposlane naročnine se ne oziramo.

Rokopise pošiljajte na naslov: Uredništvo »Zvončka« v Ljubljani, Krakovski nasip 22.

Rešitve uganek, nalog itd. sprejemamo le prvih 8 dni po odpravi vsakega zvezka.

Glavni in odgovorni urednik: Dr. Pavel Karlin v Ljubljani. — Izdaja Konzorcij »Zvončka« (Dr. Tone Jamar). — Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani (predstavnik Francè Štrukelj).

ZVONICEK

LIST S PODOBAMI
ZA SLOVENSKO MLADINO

Štev. 9.—XXXIII.

Maj 1932.

Majski večer

Orgelce.

Manica Komanova.

Bile so prav tako Binkošti kakor letos in bila sem prav tako birmana kakor vi, mladi prijateljčki moji, le da je bilo to že davno, davno...

Menite, da sem se tedaj vozila v avtu? Eh, na, kaj pa mislite! Kdo pa je poznal tisti čas avto! Nič tega, nič. Ampak sosed naju je — botro in mene — potegnili s starim konjem in starodavnim kolesljem tja proti Ljubljani, pa je-bilo. Ta vožnja je bila zame nebeška, kajti zgodilo se je prvič, da sem se vozila v koleslju.

Po opravljeni birmi me je botra založila z raznovrstnimi sladki- mi dobrinami ter mi obesila na vrat krasen pozlačen srček. Tudi v gostilni sva bili. Lačna nisem smela biti, kajpada.

Vsega dovolj, vsega v izobilju in vendar bridko mi je bilo tako nekam bridko globoko notri v mladem srčku. V kupu daril ni bilo — orgelc, pomislite, orgelc ni bilo, jaz sem se jih pa tako veselila. Vse druge darove bi bila rada dala za ene same lepe ustne orgelce. Sicer bi bilo glede tega samo treba ziniti in botra bi jih bila kupila brez ugovora. Pa sem bila preplaha, nisem upala prositi.

Ko smo se že vračali proti domu, me vpraša botra:

»Zakaj si pa tako tiha? Ali ti je slabo?«

»Ne«, pravim.

»No, kaj pa potem? Kaj ti ni prav? Ali so te ožulili čeveljčki? Povej no!«

Meni je šlo na jok.

»Orgelc nimam,« sem zajavkala milo.

»Joj, joj, — saj res. Čisto sem pozabila nanje,« je vzkliknila botra. »Otrok ti, zakaj me pa nisi spomnil! Zdaj je prepozno. Jej, na.«

Meni pa so se vdrlle po licu solze kakor lešniki.

»Oj, ti otroci! Na, pa naj jim potem kdo ustreže«, je tarnala botra vozniku.

Peljali smo se čez draveljsko polje. Tam od cerkve svetega Roka je zavil na cesto možak, s palico v roki in velikim tovorom na hrbtu. Pa je šinila botri dobra misel v glavo. Velela je vozniku ustaviti in zaklicala možu:

»Očka, kaj nosite?«

»Vse kar hočete«, je zavpil oni in hitel k vozu. »Imam najlepše glavnike, nožičke napol srebrne, pipice, bucke čisto zlate, prelepe —«

»Stojte,« ga je prekinila botra. »Ali imate orgelce?«

»O, kajpa, kakopa da jih imam. Velike, srednje, male, kot zvon se gla —«

»Že dobro, že dobro,« je hitela botra. »Dajte brž ene, lepe se vedal!«

Možak je postavil tovor na tla in izmotal — oj — lične orgelce:

»Mogoče tele vrste! Samo deset krajcarjev. Vredne so jih petnajst, kajpada. Ampak to ceno napravim samo vam.«

Botra mu je vrgla desefico, vzela orgelce in mi jih dala v naročje:

»Na, da bo mir!«

Jaz bi se tisti trenotek skoro raztjajala od blaženosti. Celó zahvaliti sem se pozabila dobri botri. Pa saj tudi ni bilo časa, zakaj orgelce sem imela namah v ustih in že izvabljala iz njih vsakovrstne rajске glasove. In to vso pot do doma. Uboga botra, ubogi voznik, kako so ju morala boleti ušesa!

Jaz pa sem bila srečna, tako srečna, kakor potem nikoli več. Prav nikoli...

Binkoštni običaji na Poljskem.

V. B. Radoš.

Binkošti imenujejo Poljaki »Zelene praznike«. (Zielone swieta). Takrat, okoli kresa, doseže lepota narave svoj višek, trava, drevesa, vse je v bujnem zelenju in cvetju. Ime »zeleni prazniki« pride bržčas od tega, ker ob tistih dneh zaljšajo Poljaki svoje domove s zelenimi vejami. Po hišah in po cerkvah potresajo na dan pred Binkoštni praprotove liste po tleh.

V nekaterih krajih je navada, da na prvi binkoštni praznik vzame gospodar blagoslovljeno vodo in pokropi z njo svoja polja in travnike, proseč pri tem v molitvi, da bi Bog očuval setev od prevelike moče, mraza, suše in toče.

Prebivalci Waršave in Krakova zelo radi romajo o Binkoštih v samotni samostan na Bielanach po »odpustke«, kakor pravijo. Ta običaj je vpeljal poljski kralj Jan Kazimir in ohranil se je do današnjega dne. V samostanu posečajo ljudje celice menihov-puščavnikov, da bi na ta način zadobili odpustke. Nekaterim pa je seveda to romanje o Binkoštih samo prijeten izlet v slikovito pokrajino s prastarimi gozdovi, ki obdajajo puščavniški samostan; obenem pa se udeležijo tam ljudskih veselice, ki jih veseli Poljaki prirejajo pod milim nebom.

V mnogih vaseh izvolijo tistega pastirja, ki na drugi binkoštni praznik žene živino na pašo, za »kralja pastirjev«, pastarico pa za »kraljico«. Izvoljeni kralj ali kraljica si izbere »dvorno osebje« in med veselim petjem, pokanjem bičev se odpravi sprevod proti vasi, kjer jih vaščani slavnostno sprejmejo in jih obdarujejo z različnimi darovi.

Ponekod na kmetih so še v nedavnih časih volili o Binkoštih »kraljico vasi«. A ta navada se je že opustila. Kraljica vasi je imela dolžnost, obiti vsa žitna polja v dotičnem kraju in jih poškopiti z blagoslovljeno vodo.

Poljski Rusini, ki prebivajo ob vzhodni meji republike, molijo o binkoštih za duše rajnih, nosijo na njih grobove zelenje in cvetje in po dvoje — pisanih piruhov. Istotam zažigajo na predvečer binkoštnih praznikov po gorah in gričih kresove, ki jih imenujejo »sobótki« (sobutke). Ljudstvo razlaga to kot spomin na svetega Duha, ki je prišel v podobi ognja nad apostole.

Kult ognja je na Poljskem že jako star. Še stari Slovani so zažigali po gorskih vrhovih neugasljive grmade, da bi jih bogovi na ta način obvarovali pred zlimi, nečistimi duhovi noči. Pepel, ki je ostal od ognja, je imel bajé zdravilno moč. Rabili so ga kot lek za noge in za — želodec. Posipali so ga tudi po poljih, hoteč tako obvarovati posevke od plesnobe.

Spet drugje napravljajo dečki iz starih metel, iz slame, lanu ali konoplje velike baklje. Več dni jih namakajo v raztopljeni smrkovi smoli. Z gorečimi bakljami na palicah hodijo nato dečki po poljih. Ljudstvo ima vero, da bo žitno klasje bogatejše in bo zrnje prej zrelo.

Vsi ti običaji se po večini nanašajo na preprosto, kmetško ljudstvo. Poezija naroda in narave je povprečnim meščanom na Poljskem prav tako tuja, kakor pri nas.

Škoda, da Slovenci namesto popačenke »binkošti« (Pfingsten) nimamo poetičnega imena »Zeleni prazniki«; to ime je vsekakor bolj slovansko in tudi pomenljivejše.

Mačka in miš, pa pes in mačka.

Dr. Fr. Zbašnik.

Na vrtu za Umkovo hišo se je sukala gruča otrok v bližini srednje debele jablane. Dečki in deklice, vse pomešano, so se oprijemali drug drugega in z velikim zanimanjem zrli pred se v tla. Sem in tja je buknil kateri v smeh, ali poskočil od veselja, potem se pa zopet zaglobil v opazovanje.

Dasi je bilo otrok že cela kopica, se je še vedno približal kak radovednež enake starosti. »Kaj pa imate?« je poizvedoval že od daleč in hitel, da ne bi zamudil. Umkov Tonček pa je vabil in odgovarjal:

»Brž, brž, da ne bo prepozno! Mačka se z miško igra!«

Tonček je bil videti ponosen na to, da se odigrava zabavni prizor baš na njih vrtu. No, pa tudi mačka je bila Umkova, in kdo ve, če ne celo miška! Vsekakor vzroka dovolj, da se je Tonček čutil in opravičljivo, da je vršil nekako vlogo hišnega gospodarja. Čim bolj je bil s katerim izmed otrok prijatelj, tem bolj ga je rinil v ospredje, da bi bolje videl. O, Tonček je vedel, kako se treba vesti napram prijateljem!...

Mačica, ki je vprizarjala igro z miško, je bila še mlada in majhna. Težko da bi si bila miško sama ujela! Brž ko ne ji je bila igračo preskrbela mati, ki pa je ni bilo zdaj nikjer videti. Imela je pač več mladih in morala se je še za druge pobrigati!

Majhna je bila mačica in mlada, a vendar že strašno pretkana in prekanjena! Miški ni moglo biti nič kaj prijetno, ko je z njo svoje

burke uganjala. Zdaj jo je s svojimi tačicami obdelovala od desne in leve, zdaj zopet jo vzela v gobček med bodičaste zobe, da so okoli stoječe dekllice, ki so bile bolj mehkega in usmiljenega srca, prestrašene vzklikale: »Ojoj, raztrga jo in požre!«

Toda mačica tega ni storila. Ni se hotela menda spraviti kar tako hitro ob veselje, ki ga je imela s svojo igro. Nekaj časa je držala miško med zobmi, pa jo zopet izpustila. A če tudi je imela mačica mehke tačice, so se vendarle včasih njeni ostrji krempljci malo pregloboko zasadili miški v kožuhek in akoravno je dobro pazila, da bi je z zobmi ne stisnila preveč, miški vendar le ni moglo biti lahko pri srcu, ko jo je držala tako v gobcu in ji grozila s smrtjo. Od prestanega strahu je bila miška vsa omamljena, in kar opotekala se je, ako jo je njena sovražnica izpustila za nekaj časa. Trajalo je vselej precej dolgo, preden si je zopet opomogla.

Kakor hitro pa je miška čutila zopet nekoliko moči v sebi in se je zavedela, da je še ni konec, je pa kajpada poizkušala, da bi ušla.

To se je ponavljalo redno, kadar ji je mačica privoščila malo oddihljaja. Zarila se je kam v travo in si prizadevala, da bi se skrila, dokler bi ji ne bilo možno pobegniti. A kaj, ko je

pa bila mačica takoj za njo! Baš ti miškini poizkusi, da bi zbežala, so se zdeli mačici menda še posebno zabavni. Ako se miška ni dolgo časa ganila, je nalašč v stran gledala, češ, kaj bi, še mar mi te ni! In miška se je res dala premotiti. Iznova je poizkusila svojo srečo in se zopet začela pripravljati na beg. Previdno se je nekaj časa plazila med travo, mačica pa se je delala, kakor bi ničesar ne videla. Ko pa je miška že mislila, da ni nobene nevarnosti več za njo ter se spustila v tek, je bila njena nasprotnica z dvema, tremi skoki zopet pri njej. In iznova jo je obdelovala s svojimi tačicami, kakor bi jo bila hotela kaznovati za to, da se je izkušala osvoboditi. Dajala ji je zaušnice od desne in leve, ali pa jo vzela zopet med zobe, stisnila jo morda malo bolj kot ponavadi, naposled pa jo vrgla kvišku, da je, padši na tla, včasih kakor mrtva obležala. V takih primerih jo je pustila mačica potem delj časa pri miru, kakor bi se bala, da bi res ne poginila in bi ne prišla tako ob svojo zabavo. Da pa še ni vsega konec in da se miška tudi nekoliko potajuje, je nemara dobro vedela. Začela se je stara igra! Miška je ležala nepremično kot mrtva v travi, mačica pa je zdaj zamižala, kakor bi hotela zaspati, zdaj ozrla se v stran, kakor bi jo vse drugo bolj zanimalo nego miška. Pri tem pa se ji je primerilo, da se je nekoliko predolgo okrog ozirala, miška je porabila ugodno priliko in smuknila nekam tako, da jo mačica ni mogla več najti. Oj, kako so se ji oči razširile, ko je pogrešila svojo igračico, kako je stikala za njo, kako jo iskala! Naposled se je pognala kvišku in splezala na jablano.

Otroci so zagnali glasen krohot, češ, kako je mačka neumna, ki misli, da zna miš po drevju plezati in da je na jablano zbežala! Toda mačka je imela drug namen! Popela se je v višino, da bi od zgoraj doli uzrla kje miško, ali pa jo na ta način znova premotila. In res se je dala miška zopet speljati na led. Ko namreč svoje sovražnice ni nikjer več videla, je pustila vso previdnost ob strani in se spustila proti kupu desk v tek, kjer bi bila našla svoje varno zavetišče. Toda ni ji uspelo! Zakaj mačka je, komaj da se je bilo zganilo v travi, skočila z jablane in mahoma sta bili zopet skupaj. A zdaj se je res zdelo, da so prišli za ubogo miš zadnji trenutki. Kakor še nikdar doslej ji je dala njena kruta nasprotnica občutiti svoje kremplje in svoje zobe. Stresala jo je srdito in jo metala kakor žogo kvišku in niti enega oddihljaja ji ni privoščila. Otroci, ki so vse to gledali, so bili prepričani, da jo zdaj umori in požre.

Toda če si je bila mačica res zaželela mišje pečenke, ni računala s tem, da si želi te pečenke še nekdo drugi! Prezrla je bila popolnoma, da se približuje pozorišču s paznim očesom velika čopasta kokoš. Mogočno je stopala in resno motrila mačkino početje. Možno tudi, da se mački še sanjalo ni o tem, da bi se mogel zanimati za miško še kdo drugi razen nje. Toda orjaška puta se je vsekakor zanimala in sicer iz prav sebičnih namenov, kakor se je takoj pokazalo! V tistem hipu, ko je uboga miška zopet enkrat z viška telebnila na tla, je namreč puta po bliskovno priskočila in preden se je mačica zavedela in otroci z njo, ki so se kratkočasili ob njeni igri, je že pograbila miško s kljunom in jo frfotaje skozi zrak odnesla.

»Ojoj!« so vzklikali otroci, ki niso pričakovali takega konca. Tonček je celo pobral krepele in ga zalučil za kokošjo, ne da bi jo bil odvrnil s tem od njene nakane. Z začudenjem je opazil, iz katerega vzroka je odnesla svoj plen. Videl jo je, da je požirala gliste in hrošče, nikdar pa še ne, da bi požrla miš. Zdaj pa se je na vso moč prizadevala, da bi jo pogoltnila. Težko je šlo sicer, a naposled je miška vendar le izginila v njenem žrelu.

»Ti presneta kokoš ti!« so se jezili otroci, a tudi mačica ni bila videti nič kaj dobre volje. Parkrat je sama sebe čofnila s tačicami po glavi, kakor bi si hotela reči: »O ti buta butasta, da se daš od takele neumne kokoši tako oslepariti!« In kar sram je je menda bilo. Zakaj potuhnila se je in odbežala proti skednju ter se ondi pod skrila.

Otroci se še niso bili prav zdramili iz svoje osupnosti, ko pride Tončkova mati mimo in jih začne oštevati: »Kaj stojite tu in tlačite travo? Ali bi se ne mogli postaviti kam drugam, kjer bi ne delali škodel!« Tonček pa ji je brž razložil ves dogodek. Povedal ji je, kako je mačka miš mrcvarila in kako je naposled puta odnesla mački miš in jo pogoltnila.

»In vse to ste vi mirno gledali?« se je čudila mati. »Ali se vam žival prav nič ne smili? Saj tudi žival čuti bolečino! Res je miš škodljiva, a zato jo ubij, nikar pa je ne muči, pa tudi ne dopuščaj, da bi jo kdo drugi mučil! Kokoš pač tudi ni storila tako, da bi jo mogel človek pohvaliti, zakaj taka požrešnost, kakršno je ona pokazala, gotovo ni lepa, toda za ubogo miško je bilo tako vendar še najbolj! Kdo ve, koliko časa bi jo bila sicer mačka še trpinčila!«...

(Konec prihodnjič.)

Jugoslavija in njene sosede.

Dr. Roman Savnik.

6. Avstrija.

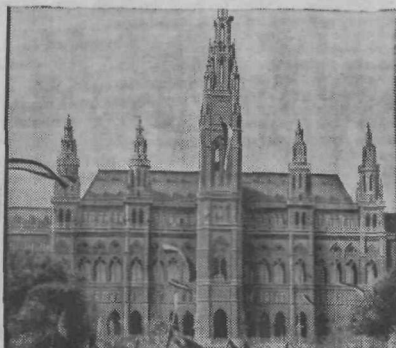
Kot Madžarska je tudi Avstrija le ostanek nekdanj mogočne države. Nemci, številčno v manjšini, so bili v njej gospodarji, dočim se slovanski narodi v Avstriji niso počutili zadovoljne in srečne. Zato je razumljivo, da so po svetovni vojni odpadle od te države vse slovanske pokrajine in obsega današnja Avstrija večinoma le nemško ozemlje. Pred dvajsetimi leti še mogočna soseda male Srbije tik pred Beogradom, je sedaj trikrat manjša od Jugoslavije.

V nasprotju z Madžari so se Avstrijci razmeroma hitro vživeli v novi položaj. Ljudje so delavni, so se že znatno opomogli, čeprav imajo mnogi željo, da bi se mala Avstrija združila z Nemčijo v novo silno vsenemško državo. Predvsem so pravilno doumeli v Avstriji novi položaj svoje zemlje kot izključno alpske dežele, kot druge Švice, ki je kakor ustvarjena za tujski promet. To celo zato, ker leži država ob vseh velikih potih, ki križajo našo celino, pa naj drže iz Francije v Rusijo in Romunijo, iz Skandinavije v Italijo, ali pa iz Londona v Beograd in Carigrad — vsa ta pota drže na krajši ali daljši črti preko avstrijskega ozemlja. Pri tem je ugodno še to, da so nekatere avstrijske proge med najlepšimi in tehnično najbolj zanimivimi železnimi cestami v Evropi. Kajti Avstrija je prava gorska država. Po njej se razprostirajo najveličastnejše evropsko gorovje Alpe, ki se proti vzhodu razpletejo v celo pahljačo gorskih vrst, med katere se vrivajo nekakšni zatoki velikega nižavja iz Madžarske. Najvišji se vzpenjajo Alpe v priostreni piramidi Großglocknerja, v tem kraju avstrijskih vrhov, ki je skoraj 1000 m višji od našega ponosnega Triglava. Na njegovem temenu leži 10 km dolgi ledenik Pasterze, ki ga hodi občudovat tudi mnogo slovenskih hribolazcev. Naravno je v Avstriji turizma še vse bolj razvita kot v naši banovini. Povsod so na razpolago izletnikom zanesljivi gorski vodniki, v planinskem raju je že nad 400 dobro obiskovanih turističnih zavetišč. V Avstriji pa se dvigajo tudi nekateri naši slovenski vrhovi. Kajti ne smemo nikdar pozabiti, da je tekla slovenska zibel na Gosposvetskem polju in da tudi še danes utripa onstran Karavank srce slovenskih Korošcev. Najlepša naša gora onstran meja je široki Ojsterc, odkoder se nudi nepopisno lep razgled. Pod njim se vije srebrna Drava, v soncu se blešče neštevilni zvoniki slovenskih cerkva, tu in tam se med holmi leskeče mirna vodna gladina koroških jezer. Pa tudi drugod, zlasti na severu, ima Avstrija mnoga mična jezera, ob katerih so se razvila lepa letovišča.

Država šteje 6½ milijona ljudi. Po narodnosti so večinoma Nemci, vendar je precej tudi Slovanov. Na Koroškem prebiva še 100.000 Slovencev, na Dunaju je mnogo Čehov, po vaseh ob avstrijsko-madžarski meji pa so naseljeni Hrvatje. Avstrija je republika. Ker je država vseskozi gorata, ima le

malo njiv in travnikov, več pa pašnikov in gozdov. Kljub temu da polja zelo skrbno gnoje in obdelujejo, morajo mnogo živil še uvažati. Večji pomen ima živinoreja. Po gorah leže obsežni pašniki, ki nudijo poleti živini dovolj hrane. Izmed avstrijskih pasem so poznani zlasti močni in vztrajni pinc-gauski konji, ki jih izvažajo v tujino, ter avstrijsko govedo, ki daje izredno mnogo mleka. Važno bogastvo ima Avstrija v svojih gozdovih in v rudah. Najvažnejši rudnini sta kamena sol in železna ruda. Primanjkuje pa dobrega premoga. Zato posvečajo Avstrijci največjo pažnjo izrabi vodnih sil, ki jih imajo v obilici na razpolago. Tudi industrija je prav znatna. Avstrijski izdelki, zlasti kovinski predmeti, so v tujini na najboljšem glasu; tudi Jugoslavija jih mnogo kupuje. Kljub oviram, ki jih stavlja prometu gorati značaj dežele, so železnice, poslužujoč se mnogih predorov in mostov, izpeljane že v skoro vsako alpsko dolino. Več železnic je elektrificiranih, tako da morejo potniki v zdravem vzduhu neovirani od saj in dima, uživati iz vlaka prelesto alpsko panoramo.

Glavno mesto je Dunaj (nemško Wien), nekdanja večstoletna prestolnica Habsburžanov, ki šteje skoraj 2 milijona prebivalcev. Dunaj je mnogo prevelik za majhno avstrijsko republiko, kajti v tem po velikosti četrtem mestu Evrope prebiva skoraj ena tretjina vsega prebivalstva države. Pomen mesta je po svetovni vojni silno padel. Usahnilo je bogastvo, ki je nekdanj pritekalo iz vseh avstrijskih dežel, vendar ima mesto še vedno zelo živahno trgovino in industrijo. Kajti njegova lega ob Donavi sredi nižine, ki loči Alpe in Karpatе, je zelo prikladna, da bo tudi v bodoče ohranil trgovinski pomen.

Dunaj. Levo zgoraj: Rotovž. — Desno zgoraj: Orjaško kolo.
Levo spodaj: Parlament. — Desno spodaj: Državna opera.

Muha v palači.

(Ruska pripovedka.)

Po široki ruski cesti je vozil lončar svojo robo. Ramtata, ramtata — je odskakoval njegov voziček po ostrem kamenju in zgodilo se je, da je padel velik lonec na tla. Lončar ni tega niti zapazil. Lonec pa je ugledala muha, se naselila v njem in živela udobno in zadovoljno.

Napočil je drugi dan — pa ti prileti od nekod droben komar in potrka na lonec:

»Kdo stanuje v palači, v prekrasnem gradu?«

»Jaz sem, muha Brbrnuha! Kdo si pa ti?«

»Sem komarček Zabodavček!«

»Bodi moj gost!«

Pa sta stanovala že dva v loncu.

Tedaj pa poskoči miška iz luknjice in potrka na lonec:

»Kdo stanuje v palači, v prekrasnem gradu?«

»Jaz sem, muha Brbrnuha in komarček Zabodavček. Kdo si pa ti?«

»Jaz sem miška Sladkosneda!«

»Bodi naš gost!«

Bili so že trije.

Kvak, kvak, je prikorakala žaba in potrkala na lonec:

»Kdo stanuje v palači, v prekrasnem gradu?«

»Jaz, muha Brbrnuha, komarček Zabodavček in še miška Sladkosneda. Kdo si pa ti?«

»Jaz sem žaba Skokica, pevka iz bližnje mlake!«

»Bodi naš gost!«

Bili so že štirje.

Tedaj prisopiha zajček iz gozda in potrka na lonec:

»Kdo stanuje v palači, v prekrasnem gradu?«

»Jaz muha Brbrnuha, komarček Zabodavček, miška Sladkosneda in pa žaba Skokica. Kdo si pa ti?«

»Jaz sem zajček Dolgouhec!«

»Bodi naš gost!«

Bilo jih je že pet.

Kmalu za zajčkom prikrevlja lisica in potrka na lonec:

»Kdo stanuje v palači, v prekrasnem gradu?«

»Jaz, muha Brbrnuha, komarček Zabodavček, miška Sladkosneda, žaba Skokica in še zajček Dolgouhec. Kdo si pa ti?«

»Lisička Zvitorepka sem!«

»Bodi naš gost!«

Bilo jih je že šest.

Prilblžal se je pes in potrkal na lonec:

»Kdo stanuje v palači, v prekrasnem gradu?«

»Jaz, muha Brbrnuha, komarček Zabodavček, miška Sladkosneda, žaba Skokica, zajček Dolgouhec in lisička Zvitorepka. Kdo si pa ti?«

»Jaz sem psiček Hovhovhov!«

»Bodi naš gost!«

Pes je zlezal v lonec in bilo jih je že sedem.

Ha, glej, kdo je pa zdajle zavil z velikimi koraki okoli ogla? Volk je bil. Potrkal je na lonec in vprašal:

»Kdo stanuje v palači, v prekrasnem gradu?«

»Jaz, muha Brbrnuha, komarček Zabodavček, miška Sladkosneda, žaba Skokica, zajček Dolgouhec, lisička Zvitorepka in pa psiček Hovhovhov. Kdo si pa ti?«

»Volk sem, Sivodlakec!«

»Bodi naš gost!«

Bilo jih je osem in živeli so zadovoljno in prijetno v loncu in so se imeli radi od vsega srca.

Pa je zvedel o palači in njenih prebivalcih medved; priplazil se je bil ponoči k loncu, potrkal nanj in vprašal z globokim glasom, da se je tresel ves lonec in so stanovalci trepetali od groze in strahu:

»Kdo stanuje v palači, v prekrasnem gradu?«

»Jaz, muha Brbrnuha, komarček Zabodavček, miška Sladkosneda, žaba Skokica, zajček Dolgouhec, lisička Zvitorepka, psiček Hovhovhov in še naš volk Sivodlakec. Kdo si pa ti?«

»Jaz sem«, je rekel medved, »kruti medved Kosmatinec, vseh gozdov glavar!«

In sedel je na lonec, zdrobil palačo v prah in zmečkal vse, ki so stanovali v njej. O, jej! ...

Ivan Albreht:

Ciganska.

Ciganček in cigančica
po svetu sta hodila,
plesala, pela, godla sta
in vbogajme prosila.

Tedaj ju sreča moder mož
in ju začne svariiti:
»Ciganček in cigančica,
tako ne sme več biti!

Kaj bo, kaj bo iz vaju dveh
nekoč, ko dozorita?
Zakaj se v lepih, mladih dneh
ničesar ne učita?«

Ciganček se je zasmel:
»Vam res je to uganka?
Jaz bom cigan, oј modrijan,
a ona bo ciganka —«

VESELE IN ŽALOSTNE ZGODBE NAVIHANEGA KUŽETA.
PRIPOVEDUJE MARIJA GROŠLJEVA.

BOBI ČEVLJAR.

KADAR SE BOBI PREBUDI, ŽE PREMIŠLJA, KAJ BI STORIL
SEBI V ZABAVO IN VESELJE, A GOSPODIČNI V ŽALOST IN
STROŠKE.

NUŠKA V KUHINJI S SOSEDO,
DANES VAŽNO IMA BESEDO,
TO UGODNA JE PRILIKA,
BOBI ŽE PO SOBI STIKA.

RAD SE S ČEVELJČKI UKVARJA,
RAD BI SE IGRAL ČEVLJARJA.
STRASTNO MU ŽARE OČESA,
ČEVELJ ZGRABI, GLAVO STRESA,

ŠAPA — KLADIVO ZAPOJE,
V USNJE GRIZE NOVE KROJE,
REVSKA, GODE, DRETO VLEČE,
KRPE PO VSEH KOTIH MEČE.

STAKNE NUŠKINE COPATE
IN ODLUŠČI JIM PODPLATE,
VSE DO CELA RAZČEVLJARI,
PA SPET VLEČE JIH K OMARI.

NUŠKA VSTOPI IZNENADA,
ČEVLJE BI PREOBULA RADA,
PA UGLEDA STRAŠNO ŠKODO,
NOVE KROJE, NOVO MODO.

NUŠKA Z BOBIJEM ZAPLEŠE,
DA SE VSE PO SOBI KREŠE,
ČUDNE DELATA OVINKE —
BOBI TULI ŽALOSTINKE.

Največja in najmanjša ura.

Med najmanjše ure, kar jih je kdaj napravila človeška roka, prištevamo brez dvoma uro, ki jo je izdelal neki urar iz Ženeve v Švici. Ura meri v premeru komaj 1 cm, debela pa je tri milimetre. Plošča s številkami meri v premeru 5 in pol milimetra; navzlic temu pa ima ura narisanih 60 črtic za minute. Kazalec za minute je dolg 4 in pol mm, urni kazalec (mali kazalec) pa meri 1 in $\frac{1}{3}$ milimetra. Ura gre 28 ur nepretrgoma; navijejo jo s ključkom, ki ima komaj eno četrtnino milimetra v premeru. Uro cenijo na 70.000 Din. Lahko si mislimo, koliko časa je potreboval urar, da je izdelal to urico in kako fino je moralo biti orodje, s katerim jo je delal.

Največjo uro pa imajo na cerkvi sv. Romolda na cerkvenem zvoniku v mestu Mecheln v Belgiji. Stolp te cerkve meri 99 m, torej približno še enkrat toliko kakor Ljubljanski grad. Ura meri v premeru 12 m, obod ure pa, kjer so zaznamovane številke, je dolg 36 m. Od številke do številke na krogu je po 3 m razdalje. To uro so izdelali l. 1527. Ura poganja tudi 45 zvonov in zvoncev in tehta 35.000 kg. Nekoliko manjša ura kakor ta je v Ameriki, in sicer se nahaja na mestni hiši v Filadelfiji. Dandanes poganja obe ogromni uri elektrika.

Sam se je ukanil.

Danilo Gorinšek.

(Francoska pravljica.)

Neki kmet je prodal isto kravo dvema kupcema in je tudi od vsakega prejel plačilo. Ko pa je uvidel, da bo moral enemu od obeh kupcev vrniti denar, ni vedel kako bi naredil, da bi obdržal ves denar, da pa kljub temu ne bi dobil tožbe nobeden izmed obeh kupcev. Naposled se je zatekel h kmetu, ki je veljal za najbolj brihtnega v vasi in ga je poprosil za svet. Kmet mu je dejal: »Če daš kravo meni, ti bom povedal, kaj moraš ukreniti!« Obtoženi kmet se je začudil: »Kako ti morem dati kravo, če jo že dolgujem drugemu, ki mi jo je plačal!« Ali prebrisani kmet je vztrajal in ko mu je zatrdil, da mu bo gotovo pomagal njegov nasvet, mu je oni obljubil kravo. Kmet pa mu je rekel: »Ko bo obravnava in te bodo izpraševali radi krave, ne odgovori nikomur, temveč mu zažvižgaj v obraz!«

Kmet je prišel na obravnavo. Sodnik ga je vprašal: »Ali si res obema kmetoma prodal isto kravo?« Kmet pa ni nič odgovoril, temveč mu je zažvižgal v obraz. Sodnik se je začudil. Izpraševali so ga tudi drugi gospodje, a on je vsakomur mesto odgovora zažvižgal v obraz. Pa je rekel sodnik tožiteljema: »Saj vidita, da se mu je zmešalo, kar pustita mu kravo in denar — saj je itak dosti velik revež!« — Tedaj je obtoženi kmet zopet zažvižgal. Videli so, da je neumen, in so odšli domov. Kmet pa je obdržal kravo in njeno dvojno kupno ceno.

Po obravnavi pa je prišel k njemu oni premeteni kmet, ki mu je pomagal, da je dobil pravdo. Vstopil je v izbo in je zahteval obljubljeno kravo.

Kmetu pa to ni bilo po volji, zato se je meni nič tebi nič postavil predenj in mu — zažvižgal v obraz.

Oni je spoznal, da je samega sebe ukanil, ko je dal tožencu tako koristen nasvet, in je jezno odšel.

Kmet pa se je zasmejal in si je veselo zažvižgal.

0 mamutu.

Nekoč, pred več kakor 20.000 leti, je vladala v naših krajih ledenomrzla in snežena doba, ki se je imenovala ledena doba. Alpski ledeniki so se razprostirali globoko v doline in širili neznosen mraz vsenaokrog. Bilo je tako mrzlo, kakor je danes le še v nekaterih krajih severne Rusije (Sibirija). Na nekoliko bolj toplih planotah naših krajev in vse Srednje Evrope je pa živelo takrat pleme ogromnih slonov, za tretjino večjih, kakor so današnji.

Bili pa niso tako goli in brez dlak kakor sedanji, temveč so bili proti mrazu in snegu zavarovani z izdatnim kožuhom; imeli so dolgodlako, črno grivo in obilo masti pod kožo, ki jih je varovala pred zimo. Po neki rusko-azijski besedi imenujemo danes te slone »mamute«, kajti v zamrzlih tleh Severne Sibirije so naše znanstvene ekspedicije cele mamute s kožo in dlako brez kakšnih poškodb — zmrznjene. Še danes iščejo tam dragoceno slonovo kost, kajti mamut je imel ogromne, zaokrožene čekane.

Iz teh najdb, pa tudi iz risb, ki jih je zapustil takratni človek (risbe so vdolbli z ostrimi kamni v skale), vemo torej čisto natančno, kakšen je bil mamut. Evropski pračlovek, ki ga je lovil s svojim preprostim kamenitim orožjem zaradi njegovega kožuha in mesa, ga je skoraj docela iztrebil in prepodil do sibirskih pust.

Mamut je bila zelo močna in prav nič zlobna žival. Kako prijetno bi bilo dandanes v zverinjakah in cirkusih, če bi še danes imeli ukročene, mehkdlake mamute! Gotovo bi bili ravno tako prijazne živalce kakor so njihovi potomci — indijski sloni.

Pračlovek ledene dobe nam je zapustil tudi risbe mladih mamutovih telet. Kako lepa, okrogla, črnorjava bitja so to bila! Škoda, da so izumrli.

Valptov bič.

Venceslav Winkler.

Stari valpet je umrl, novega niso več postavili, tlake je bilo konec, desetine tudi in vsega gorja. Valptov bič je samotaril v kotu v prahu, premišljeval je o nekdanjih lepih dneh, dokler se ni lepega dne vsega naveličal in se napotil po svetu.

»Če gredo vsi, čemu bi še jaz ne šel?« si je mislil. Od začetka je trpel. Zmeraj so ga nosili, ni bil navajen hoditi. Počasi so se trde noge privadile poti, blata in ostrega kamenja.

Ko je prišel v prvo vas, so ga ljudje začudeno pogledali. Naenkrat je vse izginilo pred njim, okna in vrata so se zaprla. Par starih ljudi, ki so stali ravno na cesti, se je odkrilo:

»Dober dan, gospod Bič!«

Srce se mu je nasmejalo, spoznal je, da ni še vsega konec. Ni se hotel nasmehniti. Resno in strogo je gledal na levo in desno in slovesno stopal med hišami. Ampak pri zadnji ga je čakala nesreča. Iz veže je prihitel otrok, niti desetih let ni imel, v roki je držal poleno in ga je zagnal na cesto pa je priletelo gospodu Biču ravno v glavo.

»Kaka predrznost!« je kriknil in se opotekel na tla.

Deček njegovega krika najbrže ni slišal. Počasi je pristopil, prijel ga je v roke, pogledal ga in zagodrnjal:

»Mislil sem, da je kaj več. Ampak taka majhna reč! Bog ve, čemu se rabi?«

Z zasmehom ga je vrgel v jarek ob cesti.

Gospod Bič tega ni čutil. Bil je v nezavesti. Šele pozno v noči, ko je poletna vročina odnehala, se je zbudil. Počasi se je spravil na cesto, da bi nadaljeval pot. Bolele so ga noge, bolela ga je glava.

Od tistega dneva je hodil bolj oprezno. Izogibal se je ljudi, posebno kmetijskih vasi. Dobro je videl, kako so skrivaj stisnili pesti, če se je kje prikazal. Počasi se je pa vsemu privadil.

Rad bi prosil kje za kako službo, a se kar ni upal. Ko pa je bil že hudo lačen, je potrkal pri bogatem gospodu sredi mesta. Sprejeli so ga.

»Malo starinski si sicer, ampak boš že dober,« je rekel gospod.

Gospod Bič je mislil, da bo zdaj vse polno dela, a ga ni bilo. Včasih je šel z gospodarjem na izprehod, tudi po zraku je zdaj pa zdaj zažvižgal, padel pa ni nikamor. Bil je hudo žalosten, da se ni mogel izkazati.

Pa čas je tekkel. Dokler je živel stari gospodar, je še nekam bilo, ko je pa prišel mladi, se je vse izpremenilo. Bič se je nekega jutra znašel na podstrešju med starimi dežniki in potnimi palicami. Obupno se je prijel za glavo.

»Grozno,« je vzdihnil. »kaj ni nobene pravice več? Tako ponižanje!«

»Kaj ječiš?« ga je vprašal star dežnik.

Od začetka ni hotel odgovoriti, potem ga je ujezilo.

»To je nesramnost,« je rekel. »Pomotoma sem zašel v tako družbo. In potem prosim, da me vikate, kajti jaz sem plemenitega rodu.«

Takrat se je vzdignil strašanski smeh na podstrešju. Dežnik je kar poskakoval, tako ga je odgovor razveselil. Palice so ropotale, stara omara v bližini je škripala na vse mogoče načine.

»Nikar se mi ne smejte, kmetje neumni!« je kričal gospod Bič in ves gorel od jeze.

Še bolj so se mu smejali.

Oblila ga je grenka bridkost, čutil je, da mu prihajajo solze v oči. Dežnik zraven njega je plapolal z raztrgano tkanino in se ni mogel pomiriti. Podolgast zarjavel obraz mu je sijal od neizrekljivega zadovoljstva. Stari omari se je pa zasmilil.

»Časi so se izpremenili,« je rekla. »Vsakdo mora nekoč umreti. Umaknili smo se drugim stvarim.«

»Jaz se nočem umakniti. Jaz hočem živeti,« je kričal med solzami Bič.

Dobrodušni dežnik ga je potrepljal po ramenu in ga potolažil.

»Saj še lahko prideš kdaj na vrsto!«

Palice se niso več zmenile zanj. Zazehale so, prekotalile se na drugo stran in trudne kmalu spet zaspale.

Gospod Bič je bledel in se kar sušil od jeze od dne do dne. Zmehraj lažji je postajal, nazadnje se je že bal, kadar je veter pihal po podstrešju, da bi ga ne odneslo skozi kako lino.

Nekega dne je pa prišlo odrešenje. Stara dekla je prišla pospravljat na podstrešje, s seboj je pripeljala dečka. Fantek je brskal tod in tam, in našel je bič. Začuden ga je ogledoval.

»Joj, kakšen bič!« je vzkliknil. »Ali ga lahko vzamem s seboj?«

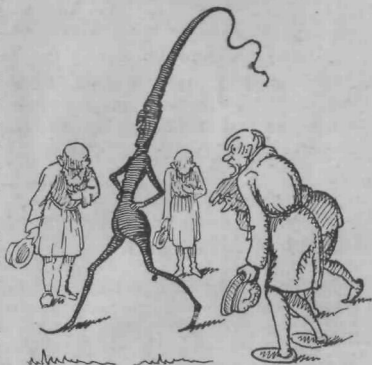
»Lahko,« je privolila dekla.

»Zdaj vidite,« se je namrdnil gospod Bič dežniku in palicam. »Zdaj vidite, da sem več kot vi!«

»O ja!« so zaspalo vzdihnile palice in dremale dalje, dežnik je pa molčal. Le stara omara je nerodno škripala:

»Časi so se izpremenili, časi so se izpremenili.«

Dečko je odhitel z bičem.

Pa še tisti dan se je zgodilo nekaj čudnega.

Dečkov oče je bil imeniten gospod. Stal je pri oknu in gledal na cesto, kjer so se igrali otroci. Vse polno jih je bilo, beraški in bogati. Naenkrat je nastal vrišč in gospod je videl, kako njegov sinko vihti bič nad tovariši. Poklical ga je domov.

»Kaj si delal?« ga je vprašal strogo.

»Z bičem sem jih,« je preprosto povedal fant.

»Pa veš, da se ne sme? Niti živali se ne sme pretepati, kaj šele ljudi. Daj sem bič, ti pa klečat!«

Gospod Bič se je strašno začudil. Začutil je, da ga nekdo lomi, potem se mu je zazdelo, da je padel v neko vročo stvar.

»Ogenj,« je pomislil.

Spomnil se je na omaro, na palico in na dežnik. Za hip si je zaželel, da bi bil še zmeraj na podstrešju. Preden je natančno presodil, kako so se časi izpremenili, ga je omotila silna vročina, padel je v nezavest...

Hitrost v živalstvu.

Ptice selivke so najboljši letalci na svetu, kar lahko razumemo, če pomislimo, kako ogromne daljave morajo preleteti v najkrajšem času brez odmora in brez hrane. Razdalje tisoč in tisoč kilometrov premagujejo ptice brez posebnega napora.

Kakor poročajo opazovalci, napravi višnjeva taščica pri pomladnem poletu 3000 km dolgo zračno pot od Egipta do Helgolanda v 9 urah, kar bi znašalo približno 340 km na uro. Pri tem leti taščica vedno 3000—5000 m visoko. Ta drobna ptičica leti torej s hitrostjo 93 m na sekundo, pa še vedno nima rekorda v hitrosti. Virginske pivke prelete razdaljo od Labradorja do brazilske obale (6000 km) v eni noči s hitrostjo 415 km na uro ali 115 m v eni sekundi. O hudourniku trdijo, da leti z brzino 137 m na sekundo, na uro skoraj 495 km! Druge ptice so pa zopet počasnejše. Najhitrejši med go'obi, golob-pismonoša, preleti v eni sekundi približno 20—30 m, lastovka 58 m, lastovka-pismonoša pa v najboljšem slučaju 90 m; siva vrana pa napravi v eni sekundi do 55 m. Pri tem je ne prištevamo toliko med hitre letalce, temveč bolj v vrsto vztrajnih, kjer je galeb (albatros) na prvem mestu.

Zanimivo je, da ptice selivke izven potova'nega časa nikakor ne letajo mnogo. Tako se n. pr. štor'klja, ki jo štejemo med najhitrejše letalce, v času, ko skrbi za svoje mladiče, oddalji od gnezda le toliko, kolikor mora zaradi hrane.

Med pticami, ki niso dobri letalci, so pa zopet rekorderji v številu udarcev s perutmi. Šampion je tu naš vrabec s približno 13 udarci na sekundo, divja raca napravi 9 udarcev, domači golob 8, go'ob-pismonoša 3 in pol. Seveda imajo tu žuželke prednost. Kačji pastir udari s krili 28-krat na sekundo, osa 200-krat, čmr'lj 250—300-krat, muha okroglo 350-krat in čebela do 400-krat.

Ferdinand Ossendowski:
Življenje in prigode
male opice.
(Dnevnik šimpanzke
"Kaške")

Samotni dnevi.

Zelo dolgo nisem pisala. Nisem imela papirja in svinčnika. Bal nisem imela nič jesti. Bila sem lačna pet dni in šest noči! Skrila sem se v gozdu. Naposled sem sklenila iti v naselbino.

Videla sem jo oddaleč z dreves. Dvigali so se nad njo stebri dima. Šla sem na cesto. Vlekla sem se po malo. Od glada sem izgubila moči. Nenadoma sem ugledala dva človeka. Ogledovala sta me osuplo. Šla sta k meni. Podala sem jima roko. Pozdravila sta me z nasmehom.

»To je gotovo mala šimpanzka, ki jo iščejo. Čital sem v dnevnikih,« je rekel neznanec.

»Tako j izvemo«, je dejal drugi in zaklical:

»Kaška!«

»O=0=0=0!« sem zarenčala. Začudila sem se, da vesta moje ime.

»Da, to je ona!« sta vzkliknila.

Vzela sta me in odnesla v naselbino. Nakrmili so me in položili na blazino. Spala sem dolgo in krepko. Sanjala sem o džungli, o jezeru z vodnimi konji in o Ori=Oriju, gonečem rujavo opico. Zbudila sem se z radostnim smehom. Zopet so me nakrmili in mi dali vode. Pozneje me je eden izmed neznancev vzel na roko in odšel zdoma. Šla sva v vagon. Vozila sva se dolgo... Kolesa so enakomerno razbijala: »Ta=tata, ta=tata!«

Vnovič me odnaša življenje! Ne vem, kam? Tako, kakor je babico I=So odnesel veliki, črni ptič. Nekam daleč... Tje, kjer se je kopicila neznana megla. Nisem vedela, ali je bila žareča, svetla, ali mračna, kakor zimski oblaki nad savano.

Tretji del.

VRNITEV MALE OPICE.

Srečni dnevi.

Ne morem pisati brez solzá. To so solze sreče. Privedli so me k Zo=Zo. Zo=Zo in To sta me dolgo iskala. Naposled so me oddali mojima ljubljenima varuhoma. Kričala sem od radosti, plakala, po-

ljubovala ju, padala jima k nogam in lizala stopinje. Najbrže bi se ne bila bolj veselila, če bi bila namah ugledala Bo-Boja, Ori-Orija in džunglo. Preletela sem vso hišo. Vse je bilo na starem mestu. Omara je stala tam, odkoder sem splašila tatú. Miza, pri kateri piše To, je ostala blizu okna. Kanape, fotelji, stolice, stoli niso menjali mesta. Na steni se je bleščalo zrcalo. Nad kanapejem je visela ura. Še vedno je škripala, cvilila in zvonila.

Ne boj se, ne dotaknem se te več. Le visi, ura, mirno in odštevaj svoje »Tik-tak! Tik-tak!

Našla sem v koticu svoj košek... Hotela sem leči vanj. Pa nisem mogla. Stekla sem k zrcalu in sem se pogledala. O, kako sem zrasla med tem časom! Tako sem že velika, kot je bil Aka, ki ga je požrla pisana kača nad malo reko. Opazila sem, da imam zelo žalostne, zamišljene oči. Na čelu so se pojavile gubice. Gotovo radi tega, ker sem mnogo jokala.

Zopet sem srečna. Hočem biti vesela in videti vedno nasmeh na obrazu Zo-Zo in To. Razveselila sta se moje vrnitve. Imela sta solze v očeh. Pritiskala sta me k sebi, govorila mi ljubke besede: »Kaškica naša! Mala uboga opičica!« Nikoli jima tega ne pozabim.

Ne hodita iz hiše. Danes sem slišala, kako je Zo-Zo nekomu govorila: »Oprostite, da nisem prišla. Naša Kaškica se je vrnila. Moramo se je naveseliti. Tako je mila ta ljubljena stvarca!«

Dobro mi je pri mojih varuhih!

Dan bridkih spominov.

Danes je To pregledoval moj dnevnik. Pazljivo je preiskoval vsak košček papirja. Videč, da gledam nanj, je zložil vse v en kupček. Zavil ga je v papir in zvezal z vrvico. Pogledal je name s sporazumnim pogledom in vprašal:

»Kaškica, ali lahko shranim to?«

»Ah! Ah! Ah!« sem zagodla veselo.

Toliko sitnosti sem imela s prenašanjem in varovanjem dnevnika. Sedaj bom radi njega mirna.

To je vzel iz škatlice zvezane koščke skorje. Priložil jih je k zavojčku. Moj stari dnevnik! Začela sem ga pisati v kletki. V naselbini belih ljudi. Okoli nje je šumela džungla. Moje delo z dnevnikom je opazovala tovarišica v nesreči — mala opičica. Kako davno je bilo to! Kaj se godi z opičico? Ali je zrastle? Morda je postala ostuden »Dolgi gobec?« Ti koščki skorje so z drevesa moje domovine... Raste v džungli. S svojimi vrhovi stremi k nebu, k solncu. Med njegovimi vejami se podé bleščeči, modri drozdi, pisani ptički, ne večji od metuljkov. V razpokah vej in debla preže veliki, kosmati pajki. Plezajo tam zelene in rdeče kuščarice. V gošči džungle se razlega gluho renčanje šimpanzov. Pogosteje — krehanje zelenih, rjavih in črnih opic.

Džungla! Džungla!

Mislila in sanjarila sem dolgo o džungli, gorah in šimpanzih ljubljenih, daljnih. Morda zato, ker sem ugledala skorjo iz džungle. A morda? ... Da! Da! Zato, ker je igrala Zo-Zo na gosli, milo in sladko.

Dan majhne prigode.

Slišala sem glas Zo-Zo. Govorila je v sobi To-ja. Stekla sem k nji. Morda me je klicala? Morda sem ji potrebna? Vstopila sem in osupla. V sobi ni bilo nikogar. Zo-Zo se je razgovarjala sama s seboj. To je zabavno in nerazumljivo! Pritiskala je na uho črno trobentico in govorila. Tiho sem se prikradla. Brez šuma sem skočila na stolico. Pazljivo sem poslušala in gledala.

»O-o-o-o!« sem zagodla tiho, ker nisem razumela, zakaj se Zo-Zo razgovarja. Saj vendar ni nikogar v sobi? Zo-Zo je razumela moje

začudenje. Vzela me je za roko in pritisnila trobentico na uho. Slišala sem glas. Celo spoznala sem ga. Govorila je mila gospa, ki me je imela služkinja odnesti k njej. Takrat, ko me je na poti k njej ugrabil rdečelasi Vravec ...

»O-o-o-o!« sem glasno zaklicala. Zo-Zo me je posadila na stolico. Razgovarjala se je dalje. Začela sem majati z glavo in neprestano razmišljati. Kako se je moglo to zgoditi? Mila gospa je velika. Sedaj sedi v mali črni trobentici in govori. Počuti se gotovo dobro. Mislim, da — zares, saj se smeje veselo ...

»O!« sem zakričala z najdebelejšim glasom. Pri tem sem dvignila obe roki kvišku. To je pomenilo največje začudenje. Tak zgib so delali šimpanzi, če so poslušali pripovedovanja Ngu-Nguja o njegovem življenju v kletki. Baš tako je godla in dvigala roke mamica. Delala je to takrat, kadar je klepetava Hara-Ua pripovedovala o svojih prigodah.

Pogledala sem v trobentico. Od ene strani. Potem od druge. Notri je temno. Ničesar ni videti. A mila gospa je vedno govorila. Včasih zelo glasno, potem zopet tiho. Jedva sem slišala njen glas. Bil je kakor brenčanje muh. Kako je vse to nenavadno in zagonetno! Tega najbrže ni nikdar videl niti Ori-Ori?

Zo-Zo me je gledala in se smejala. Sklenila sem stvar preiskati.

Ko je Zo=Zo odšla, sem zgrabila trobentico. Pritisnila sem jo na uho. Nekaka gospa je glasno zakričala:

»Halo! Halo!«

»Ah! Ah! Ah!« sem radostno zaklicala. Mislila sem, da se oglašča mila gospa. Zelo jo imam rada. Zo=Zo jo imenuje — Jadvino. Ima tako prijeten glas. Spominja me gosli Zo=Zo.

»Halo! Halo!« sem zopet zaslišala.

»O=O=O!« sem zagodla osupla in malo vznemirjena.

»Halo! Prosim, ne delajte neumnih šal pri telefonu. Halo! Halo!« je še srdito zakričala gospa, skrita v trobenti.

»Uh! Uh! Uh!« sem zamrmrala, prestrašena zaradi krika.

»Idijot!« je zavreščala gospa iz trobente. Nekaj je presunljivo zažvenketalo, da mi je v ušesu zazvonilo.

»Uh! Uh!« sem ponovila. Hotela sem odvreči trobentico. Vendar sem se spomnila, da sedi v njej mila gospa in druga, ki se srdi. Lahko bi se potokli, če bi vrgla trobento. Položila sem jo oprezno na mizo. Skočila sem s stolice. Dolgo sem sedela pod mizo in premišljevala: kako sta mogli zlesti kar dve gospé v malo črno trobento? O, ljudje zmorejo vse!

Rada bi vedela, kaj pomeni »telefon«, »idijot« in »halo«?

Dan vojne, v kateri sem bila premagana.

Danes smo vsi odpotovali iz mesta. To je rekel, da gremo na kmete. Tam stanuje mila gospa s hčerko. Zelo so se nas razveselili. Takoj sem dobila banane. Gledala sem na milo gospo. Mislila sem si in mrmrala pod nosom: »Kako torej zležeš, ljubica moja, v malo trobento? Nauči me!

Janika (tako se imenuje hčerka mile gospe) me je spremila na vrt.

Takoj sem opazila velike, žolte hruške. Visele so na visokih drevesih. Splezala sem na najbližje. Glasno sem godla: »Ah! Ah! Ah!« Odrgala sem hruško in jo slastno jedla. Janečka je zlezla za menoj. Zasedla je vejo in tudi jedla.

Skočila sem na zemljo in stekla na konec vrta. Ugledala sem namah nekaj malih hišic. Stale so na zeleni loki v senci grmovja. Zabavne, mile hišice. Rdeče, zelene, višnjeve in bele.

»Morda stanujejo v njih opice?« sem si mislila. Stekla sem in pogledala v malo odprtino. Notri je bilo temno. Nekaj je tam šumelo. Pred odprtino je ležalo mnogo žoltega cvetnega prahu. Namah sem začutila, da se moji prsti sprijemljejo. Začela sem lizati. Nekaj zelo vonjivega in sladkega?! Morala sem poizkusiti, ker je bilo zelo okusno.

Potisnila sem roko v odprtino in začela grebsti. Namah se mi je nekaj ostrega zarezalo v roko. Zakričala sem od bolečine. Iz odprtine so medtem začele izletavati velike, rjave in rdečkastorjave muhe.

Šumele in brenčale so okoli. Ena me je pičila v čelo. Druga se je vpila v uho.

Vreščoč na vse grlo sem bežala. Muhe so me gonile in pikale... Pritekla sem k Janinki. Skrila sem se v gubah njenega krilca.

Muhe so venomer brenčale in šumele. Najhujša med njimi je ugledala mojo nepokrito peto. Na njih nimamo las. Vpičila me je. Bolečina je bila tako strašna, da sem zaplakala. Zares, nisem mogla vzdržati.

Črez hip je začela kričati Janinka. Mahala je z rokami in bežala z jokom in stokom. Tekla sem za njo, šepaje na levi nogi. Nisem mogla stopiti na peto. Šele pred samo hišo so nas muhe nehale preganjati. Zbežali sva v sobo. Vsi so planili s prostorov.

»Bože!« sta klicali Zo-Zo in mila gospa. »Čemu ste podobni?«

»Čebele so ju opikale. Janinka in Kaška sta morali pogledati v panj,« je dejal To.

»Da, da!« je zaklicala mila gospa. »Na vrtu imamo čebelnjak.«

Začeli so naju reševati. Umili so nama obraz, roke in noge. Izvlekli so nama žela muh. Napravili so obkladke iz zemlje. Namažali so naju z neko belo stvarjo. Obvezali so naju s plahtami. Gledala sem lahko le z enim očesom. Približala sem se zrcalu. Nisem se poznala! Bila sem otekla in rdeča, popolnoma rdeča. Kaj naju je tako strašno opikalo: čebele, panj ali čebelnjak?

Ho! Ho! Ali so hudobne te muhe!

(Konec prihodnjič.)

Fran Roš:

Sin bo kmet.

Oče moj je strojevodja,
temno mu goré oči.
Z mirno roko varno vodi
vlak s tovari in ljudmi
ob prepadih in čez reke,
skozi gore v dan in noč,
mimo mest, vaší - do morja,
uselej v nove dalje zroč.

Mafi moja je šivilja,
v ozki izbici sedi,
šiva, krpa. O koliko
revne ji trpe oči
dan za dnevom v noč od zore,
tudi ko je zunaj maj.
Le če vame se zagleda,
v lice šine ji smešljaj.

Ali kadar jaz dorastem,
hočem biti samo kmet,
vrnem se na plodno polje,
ki oral ga je moj ded.
Truden oče, siva mafi
pojdetá z menoj takrát,
tam postavim belo hišo
njima v tiš večer in zlat.

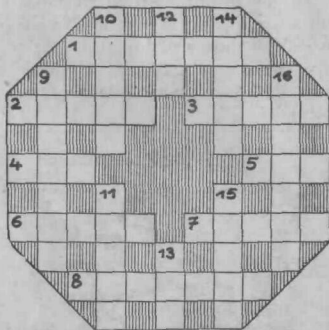

Naše uganke.

1.

KRIZALJKA.

(Sestavil Dušan Vagaja.)

Besede pomenijo:

Vodoravno:

1. priimek pisatelja;
2. pešpot;
3. del leta;
4. čut;
5. žuželko;
6. drevo s trdim zavitim lesom;
7. grenko zelišče;
8. priimek pesnika.

Navpično:

9. priimek mladinskega pesnika;
10. gozdno ptico, dobro pevko;
11. del drevesa;
12. cvetico, iz katere pridelujejo opij;
13. žensko krstno ime;
14. premikanje zraka;
15. grm, ki bi moral biti pri vsaki hiši;
16. priimek pisatelja in jezikoslovca.

2.

ZLOGOVNICA.

(Sestavil J. W.)

Iz naslednjih 31 zlogov je sestaviti 11 besed: a, ca, dov, dri, er, fo, ga, het, ho, i, ja, kan, klo, ko, le, li, lj, ni, no, per, pr, ra, runi, skop, sra, sti, te, tor, vin, vod.

Besede pomenijo: 1. rimski trg; 2. mesto v Dravski banovini; 3. ameriškega plazilca; 4. del prsta; 5. razred sesalcev; 6. moško ime (znano iz Stritarjeve povesti); 7. slovenskega pesnika; 8. ptico; 9. daljnogled; 10. slovensko mesto v Italiji; 11. avstralskega sesalca.

Početne črke, čitane navzdol, povedo ime in priimek slovenskega pesnika in pisatelja, končne črke pa enega izmed njegovih spisov.

3.

POSETNIČICA.

O. Bračun

Kaj sestavlja ta gospod?

4.

ISTOPIŠNICA.

Z malo začetnico je svetotajstvo, ki se solarjem o binkoštnih deli; z veliko začetnico pa dežela, ki v Indobritski državi leži.

5.

DVOZLOŽNICA.

S č in š ustnice, z d čas, z g rastlina, z m pri Srbih nedeljska tlaka, s p dečko, z r blago, s s izba ali čumnata, s tr trobenta, brez vseh teh pristikov pomeni pa : oba.

RESITEV UGANK IZ APRILOVE STEVILKE:

1. Zlogovnica:

1. kožuh,	9. orkan,
2. Aleksander,	10. stoletje,
3. Kotor,	11. cesta,
4. osa,	12. uharica,
5. Rakek,	13. Sora,
6. Slovenec,	14. Trebinje,
7. Edmund,	15. rožmarin,
8. Kruševac,	16. Eleonora.

Kakor se koscu streže, tako mu kosa reže.

2. Piramida:

k, ko, oka, roka, rokav, Krakov, Krakovo.

3. Dve posetnici:

Pri dveh trgovcih sta na prodaj premog in obleka.

4. Zastavica v podobah:

Mladost je življenja pomlad.

5. Kaj je to?

med, meh, mej—med, mel, mer, met, mev.

Vseh pet ugank so pravilno rešili:

Dušan Vagaja, Zgornja Šiška pri Ljubljani; Milena Babičeva, Danica Skafarjeva,

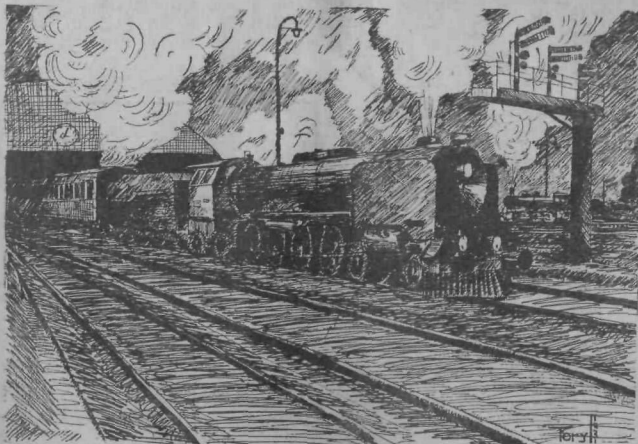
Marko Bercè, Danica Guzeljeva, Egon Deutsch, Kristina Lampetova, Milica Kosmova, Karl Koprivnik, Erna Praprotnikova, Mirče Luznar in Stojanček Guzelj, vsi iz Ljubljane; Danka Pečarjeva, Zagreb; Vida Korosčeva, Zagorje ob Savi; Zlatica Jugova, Studenci pri Mariboru; Liljana, Marjan in Branko Kosinovi, Brežice; Mirko Stupar, Metlika; Mirko in Franci Ostrožnikova, Polule pri Celju; Ivan Perovšek, Grosuplje; Radovan Vrabl, Maribor; Jože Tejkal, Moste pri Ljubljani; Dušan in Boris Dernovškova, Sv. Barbara v Slovenskih goricah; Stojan Drašček, Zalog pri Ljubljani; Bogdan Kozina, Novo mesto.

OBRTNICE:

(se naprej in nazaj enako čitajo.)

1. Erbežnik in Zebre.
2. A Gerk se krega.
3. Ali Totila?
4. Joahim, Miha, oj!
5. P. Mulej je lump.
6. Taksi idi iskat!
7. Ris, jej sir!
8. Kos, jej sok!
9. Zri rž!
10. Ekar, jej rake!
11. Savo, mi za rop porazimo vas.
12. Matjaca cajtam.

Kako rišejo »Zvončkarji«

Tugomir Tory, Kočevje: Na postaji.

Iz mladih peres . . .

(Prispevki »Zvončkarjev«.)

Marica Oblakova:

MOJA POT IZ AMERIKE V JUGOSLAVIJO.

(Nadaljevanje.)

Drugo jutro je bila zelo gosta megla. Vsi so se držali pusto. Tako na vse vpliva megla. Bilo je zelo dolgčas.

Popoldne se je začela megla dvigati nenavadno hitro. Preje nego bi si mislili, je posijalo zlato sonce. Bili smo zelo veseli. Z meglo je izginila tudi slaba volja. Popotniki so se začeli razgovarjati in uganjati burke.

Zvečer smo imeli kino na krovu. Predstave so bile na vsak lep večer od devete do desete ure. Včasih celo dalje časa.

Bilo je torej okrog desete ure. Predstava se je že bližala h koncu. Kar zagledamo zelo oddaljene lučke. Vsi radovedni hitimo na sprednji del ladje, da bi bolje videli. Čez deset minut smo se že toliko približali, da smo videli suho zemljo. To je bila Mesina. Celo uro smo se peljali mimo. Bilo je zelo lepo videti. Neštete lučke so migljale na suhem, na morju in ob obali. — Nekako ob pol dvanajstih smo zagledali ognjenik Etno, a samo od daleč. Etno same prav za prav nismo videli, ampak njen rdečkasti dim, ki se je valil iz žrela. — Noč je bila lepa, polno zvezd je bilo na nebu. Rdečkasti dim se je čudno odražal od neba.

Drugega dne ob eni popoldne smo dospeli v Patras. Nasproti so nam prileteli trije zrakoplovi in nas začeli obkroževati v ozkem loku.

Pristanišče v Patrasu je majhno in plitvo. Zato smo obstali nekoliko metrov pred pristaniščem. Patras je z morske strani zelo lep. V mestu samem pa žal nismo bili. Od ladje pa do obale so vozili popotnike majhni, zelo majavi čolnički. Malo se premakneš z mesta in že si v vodi. Seveda so ljudje tam navajeni, mi pa nismo bili. Papano prime večkrat nekak krč; če bi ga napadel v čolnu, bi se čoln prekučnil in mi bi se neprosto voljno kopali. Ostati smo morali torej na ladji. Sicer pa je nas prišlo obiskat mnogo ljudi iz Patrasa. Prodajalcev sadja, sladkorja in raznih drugih stvari je bilo zelo mnogo. Nekateri so znali angleško, drugi pa samo grško. Med njimi je bil tudi neki prodajalec, ki je prodajal želve, žive želve. Imel je velike, male, črne, svetle in lisaste. Takoj se je zbralo krog njega polno radovednežev. Grk vzame želvo v roko in jo pomoli nekemu vsiljivcu pod nos. To vam je odskočil! Drugi so se mu smejali, a bili niso mnogo boljši od njega. — Papa nam

je rekel, da gre malo gledat, ker ga zanima. Mama in jaz sva pa gledali pisano vrvenje na obali.

Ni še preteklo deset minut, kar prihiti papa k nama. Že od daleč je vpil: »Uganita, kaj imam? Nekaj imenitnega, izvrstnega!« — »Pa menda ni kupil kake želve« sem si mislila. Moja slutnja se je uresničila. Papanu je ves obraz sijal od zadovoljstva, ko je privlekel iz žepa dve majhni želvi. Takoj je bilo vse polno ljudi, ki so se gnetli okrog nas. Vsak je hotel malo potipati želvo in si jo od blizu ogledati. Kar se ena od njiju iztegne ter obleži kakor mrtva. Papa hitro poišče onega trgovca z želvami in mu jo pokaže. On se nasmehe in reče, da gre staviti, da ni mrtva. Vzame jo v roko in jo malo povolja potleh. Res, kmalu se je začela gibati in že je bila kakor poprej. Papa ga je prosil, naj jih vzame nazaj, da bo rajši kupil malo večje. Trгоvec je privolil v to in kmalu smo imeli dve večji želvi. — Sedaj je bilo vprašanje, kam naj jih denemo. Papa je imel pločevinasto škatlo, v kateri so bile prej smotke. Napravil je več luknjic, da bi želvi lahko dihali. Vprašali smo trgovca, kaj jedo. Zelve jedo zelo malo. Včasih zadostuje listič salate za ves teden ali pa celo za štirinajst dni. Jedli sta tudi kruh in krompir. Kar čudili smo se, kako sta mogli izhajati s tako malo hrane.

Še isti večer ob devetih smo se odpeljali. Noč je bila zelo temna.

Morje je bilo precej valovito. Povsod so se videli prestrašeni obrazi sopotnikov. Ladja se je močno gugala. Nekaterim je bilo slabo. Pozabila sem preje povedati, da smo imeli na parniku tudi bolnišnico. Tu je bilo več postelj za slučaj hujske boleznii. V našem razredu sta bila dva zdravnika in ena sestra. — Neki gospej je bilo zelo slabo. Bruhala je kri. Zdravnika sta se že skoraj bala za njeno življenje. Bila je že tako slabega zdravja, guganje ladje ji je povzročalo še hujske bolečine.

(Konec prihodnjic.)

CVETKE.

V lepo pomladno jutro
sonce sije toplo,
v mehki zeleni travi
tri cvetke venčke odpro.

Prva žareče je rdeča,
druga kot čisto nebo,
tretja kot snežec je bela,
te sem jaz najbolj vesela.

Mimica Ibovnikova, Bled.

Velepoštovani gospod Doropoljski!

Nekaj časa se že nisem oglasila, zato Vam pa danes povem več novega.

Naš kraj ima mnogo lepih izletnih točk. Poleti hodijo tudi tujci na našo sv. Goro, na sv. Planino in Kum. Po ravnini pa lahko dospes do Valvazorjevega gradu in tople Medija-Izlake. Zgodovinsko znana je tudi razvalina gradu Gamberk. Na naši šoli imamo veliko kamejito kroglo, kakršne so rabili graščaki za obrambo proti sovražniku.

Iskreno Vas za danes pozdravljam in prosim, da mi še kdaj posvetite prostorček v Vašem kotičku.

Vdana

Vanda Pelkova,

učenka IV. b razr.

Toplice pri Zagorju ob Savi.

Odgovor:

Ljuba Vanda!

Tvojega pisma, ki me skomina po zanimivih izletih, sem bil zelo vesel, upam, da ga bodo tudi moji kotičkarji.

Še kdaj se oglesi!

Gospod Doropoljski.

Dragi gospod Doropoljski!

Nisem naročena na »Zvonček«, čeprav bi bila jako, jako rada. Prečitala sem pa že vseh 5 letnikov, ki jih je naša šola dobila v dar od Ciril-Methodove družbe. Obiskujem V. št. I. Naša vas je na madjarski granici. Zelo rada čitam »Zvonček«. Doma gučimo po prekurirsko. Pridite nas pogledat v Prekurirje. Ne vem, če boste dali moje pisemce v »Zvonček«. A rada bi to videla.

Srčno Vas pozdravlja Vam vdana

Jolanka Vargova
iz Domanjševcev.

Odgovor:

Draga Jolanka!

Ker Ti je, kakor vidim, naš »Zvonček« zelo pri srcu, Ti ga bom prihodnje leto jaz naročil. Samo v jeseni, ko pojedemo spet v šolo, me spomni na to obljubo.

Pa zdrava in pridna ostani!

Gospod Doropoljski.

Velecenjeni gospod Doropoljski!

Cakal sem, da bi se kdo oglasil iz Maribora. A se že dolgo nihče ni. Tudi jaz nisem imel poguma, slednjič sem se vendar opogumil. Na Vaš cenjeni list sem naročen že tretje leto. Teško ga pričakujem vsak mesec. Prečitam ga od začetka do konca. Najbolj mi ugaja povest o šimpanzki »Kaški«. Posojujem pa »Zvonček« tudi drugim otrokom, ki ga vsi jako radi čitajo. Učim se v šoli najraje zgodovine, zemljepisja in srbohrvaščine.

Ako želite, Vam prihodnjič opišem Maribor.

Z odličnim spoštovanjem

Nerat Ludvik,

uč. IV. razreda I. deške osnovne šole
v Mariboru.

Odgovor:

Dragi Ludvik!

Saj res, prav zanimivo mi opiši Maribor, naše lepo mesto, to bomo vsi radi čitali. Prisrčno Te pozdravljam.

Gospod Doropoljski.

Cenjeni gospod Doropoljski!

Oprostite, ker Vam nisem še nikdar pisal. Na »Zvonček« sem naročen že drugo leto. Najrajši rešujem uganke. Izžreban pa nisem žalibog nikoli. Imam tudi majhno knjižnico, ki šteje 46 knjig.

Uganko v Vašem kotičku pa sem takole rešil: opeka tehta 2 kg.

Prilagam uganko in povestico.

Iskreno Vas pozdravlja

Dobrajc Anton,
Ostrožno pri Ponikvi.

Odgovor:

Dragi Anton!

Zakaj mi pa to pot nisi poslal rešitve ugank, mar si že obupal, ker zadnjič nisi bil izžreban? Prihodnjič se Ti morda nasmehne sreča, pa se bo Tvoja knjižnica pomnožila za eno lepo knjigo.

Tvojo povestico bom priobčil, vseh mi je, prav tako uganko. Na svidenje!

Gospod Doropoljski.

STRIC MATICE - SKOŠEM NOVIC

Za binkošne praznike, a tudi ves teden prej, je bila Ljubljana v znamenju glasbe in petja. Ob priliki jubileja 60 letnice »Glasbene Matice« in 50 letnice njene glasbene šole je priredila jubilarntka prvi slovenski glasbeni festival, prvo slavje te vrste v ve-

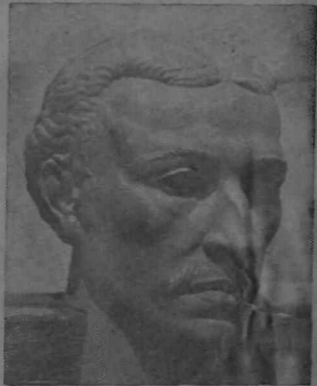
nosti od 5. stoletja dalje. V opernem gledališču pa je bila slavnostna predstava izvirne slovenske opere »Pohujšanje v dolini Sentflorjanski« skladatelja M. Bravničarja. Najbolj svečan dan pa je bil na binkošni ponedeljek, ko so odkrili osmim najbolj zaslužnim glasbenikom spomenike (Jakob Petelin Gallus 1550.—1591., Benjamin Ipavec 1829.—1908., Davorin Jenko 1835.—1914., Vatroslav Lisinski 1819.—1854., Stevo Mokranjac 1855.—1914., Hugolin Sattner * 1851., Fran Gerbič 1840.—1917., Matej Hubad * 1866.). Spomeniki stoje v glasbenem gaju pred preosnovano hišo Glasbene Matice v Vegovi ulici.

Če pregledamo bogati spored prireditve prvega slovenskega glasbenega festivala, smemo biti ponosni na velikanski razmah, ki ga je dosegla slovenska glasbena in pevska umetnost pri nas, razmah, ki se lahko vzporedi enemu največjih evropskih narodov. Vse to je v veliki večini uspeh našega

Jakob Petelin - Gallus,
prvi slovenski skladatelj

likem obsegu pri nas v Sloveniji in sploh v Jugoslaviji, ki se je razvilo v veličastno manifestacijo slovenske glasbene in pevske umetnosti. Vse veliko bogastvo v petju in glasbi se je pokazalo v teh dneh in to v različnih prireditvah, ki so se vrstile deloma kot bistveni del festivala, deloma v njegovem okviru. Poleg šestih večjih koncertov, od katerih se je eden vršil na prostem pred nunsko cerkvijo in kateremu je prisostvovala tisočglava množica poslušalcev, kjer je nastopil najboljši češki zbor »Hlahol«, najboljši hrvatski zbor »Lisinski« in »Učiteljski pevski zbor«, se je vršila v velesjemskih prostorih tekma pritrkovalcev ali plenkarjev, tega čisto slovenskega narodnega običaja, in tekmovanje pevskih zborov, katerega se je udeležilo 15 najboljših slovenskih moških in mešanih zborov. V Narodnem domu v dvorani »Narodne galerije« je bila otvorena zanimiva glasbena razstava, ki pred očuje ves razvoj slovenske glasbene umet-

Davorin Jenko,
skladatelj himen »Bcže pravde« in
»Naprej zastava Slave«

najvišjega glasbenega zavoda »Glasbene Matice«, njene glasbene šole, konservatorija, njenega orkestralnega društva, slavnega pevskega zbora, njenih glasbenih izdaj ter voditeljev in učiteljev, predvsem njenega dolgoletnega ravnatelja, mojstra Mateja Hubada.